

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
Державний заклад «Південноукраїнський національний педагогічний
університет імені К.Д. Ушинського»

Тетяна СТОЯНОВА

Методичні рекомендації до проведення
практичних занять з навчальної дисципліни
«Теорія та практика перекладу»
для здобувачів вищої освіти першого (бакалаврського) рівня
спеціальності 035 Філологія

Одеса - 2024

УДК 821ю111-32(075ю8)

ББК 84(4Вел)6-445я73

Друкується за рішенням Вченої Ради ДЗ «Південноукраїнський національний педагогічний університет імені К. Д. Ушинського» (протокол засідання № 11 від 25.04.2024 р.)

Тетяна СТОЯНОВА. Методичні рекомендації до проведення практичних занять з навчальної дисципліни «Теорія та практика перекладу» для здобувачів першого (бакалаврського) рівня вищої освіти спеціальності 035 Філологія. Державний заклад «Південноукраїнський національний педагогічний університет імені К.Д. Ушинського». Одеса. 2024.35 с.

Рецензенти: Наталя ЖМАЄВА, кандидат філологічних наук, доцент, доцент кафедри «Філологія» Одеського національного морського університету.

Олена МІТІНА, кандидат філологічних наук, доцент, завідувачка кафедри англійської філології та перекладу Національного університету «Одеська політехніка».

Тетяна СТОЯНОВА

Методичні рекомендації до проведення практичних занять з навчальної дисципліни «Теорія та практика перекладу» розроблено для здобувачів II курсу першого (бакалаврського) рівня вищої освіти денної та заочної форм навчання спеціальності 035 Філологія ОПП «Переклад (перша-китайська, друга-англійська)».

Методичні рекомендації складаються з навчально-тематичного плану та змісту дисципліни, завдань для аудиторної роботи для здобувачів денної та заочної форм навчання, критеріїв оцінювання за різними видами робіт і списку рекомендованої літератури.

Методичні рекомендації призначені для проведення практичних занять, а також поточного та підсумкового контролю знань.

Університет Ушинського, 2024 р.

© Тетяна СТОЯНОВА 2024.

ЗМІСТ

<i>Пояснювальна записка</i>	3
<i>Зміст навчальної дисципліни</i>	5
<i>Навчально-тематичний план дисципліни</i>	6
<i>Критерії оцінювання</i>	8
<i>Завдання для опрацювання</i>	12
<i>Список рекомендованої літератури</i>	35

ПОЯСНЮВАЛЬНА ЗАПИСКА

Мета навчальної дисципліни «Теорія і практика перекладу»: формування у здобувачів вищої освіти основ перекладознавчого підходу до розуміння сучасного суспільства, інституційних та процесуальних складових здійснення перекладацької діяльності з особливим акцентом на європейському розвитку України. Здобуття особою теоретичних знань, умінь, навичок та інших компетентностей, достатніх для продукування нових ідей, вирішення комплексних проблем у галузі професійної діяльності. Завдання навчальної дисципліни полягає у вдосконаленні й подальшому розвитку знань, навичок і вмінь з іноземної мови, набутих в обсязі програми ЗВО, та їх активізації для здійснення перекладацької діяльності. Передумови для вивчення дисципліни: для вивчення навчальної дисципліни «Теорія і практика перекладу» студент мають опанувати знання з таких навчальних дисциплін: «Вступ до перекладознавства», «Проблеми міжкультурної комунікації», «Охорона інтелектуальної власності перекладача».

Очікувані результати навчання дисципліни: здобувач першого (бакалаврського) рівня вищої освіти обізнаний з лексико-граматичними особливостями вихідної мови та мови перекладу; класифікує специфіку перекладознавчих студій; визначає методологічні принципи, способи та методи проведення типологічного дослідження української та іноземних мов; знає сутність і специфіку методів типологічного та перекладацького аналізу; володіє перекладацькими стратегіями, тактики та операції. Здобувач вищої освіти вміє здійснювати лінгвістичний аналіз оригінального тексту та тексту перекладу; здійснювати аналіз перекладу; розрізнявати перекладацькі стратегії, тактики та операції; застосовувати знання та навички, спрямовані на вирішення граматичних, лексичних, термінологічних та жанрово-стилістичних труднощів усного і писемного перекладу аутентичних текстів.

Опановуючи зміст навчальної дисципліни, здобувач повинен дотримуватися принципів академічної доброчесності: сумлінно, вчасно й самостійно (крім випадків, які передбачають групову роботу) виконувати навчальні завдання, завдання проміжного та підсумкового контролю; бути присутнім на всіх навчальних заняттях, окрім випадків, викликаних поважними причинами; ефективно використовувати час на навчальних заняттях для досягнення навчальних цілей, не марнуючи його на зайві речі; сумлінно виконувати завдання з самостійної роботи, користуватися інформацією з надійно перевірених джерел, опрацьовувати запропоновані та додаткові літературні джерела та Інтернет-ресурси.

ЗМІСТ НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Тема 1. Переклад як процес і результат. Критерії якості перекладу. Перекладознавство як прикладна галузь мовознавства, її зв'язок з іншими мовознавчими дисциплінами. Поняття еквівалентності, якості та адекватності як критерії якості перекладу. Різні підходи до вивчення перекладу. Теорії перекладу. Моделі перекладу.

Тема 2. Класифікація текстів як об'єкту перекладу. Види і типи перекладу. Класифікація текстів К. Райс. Психолінгвістична класифікація видів перекладу. Поняття одиниці перекладу. Класифікація видів перекладу залежно від одиниці перекладу. Класифікація видів перекладу залежно від текстів як об'єктів перекладу.

Тема 3. Перекладацькі трансформації. Поняття про перекладацькі трансформації. Трансформаційна теорія. Теорія еквівалентності В.В. Комісарова. Види еквівалентів. Визначення перекладацької операції та перекладацької трансформації. Різні підходи до класифікації перекладацьких трансформацій. Проблема перекладності та різні підходи до її вирішення.

Тема 4. Еквіваленти, часткові відповідники, безеквівалентна лексика. Поняття вихідної мови та мови перекладу. Типологічні відмінності англійської та української мов. Типи кореляції між словами у вихідній мові та мові перекладу. Поняття еквіваленту і аналогу. Класифікація безеквівалентної лексики.

Тема 5. Лексичні проблеми перекладу. Слово як лексична одиниця. Полісемічність і моносемічність у перекладі. Багатозначне слово та його лексико-семантичні варіанти. Полісемія та омонімія. Внутрішньомовна та міжмовна омонімія. Омонімія та паронімія. Поняття про «хибні друзі перекладача». Класифікація інтернаціоналізмів.

Тема 6. Граматичні особливості перекладу зі східних і германських мов на українську та навпаки. Проблема пошуку граматичного еквівалента при перекладі з типологічно неспоріднених мов. Типологічні відмінності вихідної мови та мов перекладу і шляхи подолання труднощів перекладу. Класифікація граматичних і лексико-граматичних трансформацій Роль граматичних і лексико-граматичних трансформацій у перекладі.

Тема 7. Лексичні особливості перекладу зі східних і германських мов на українську та навпаки. Проблема пошуку еквівалента багатозначного слова при перекладі з типологічно неспоріднених мов. Типологічні відмінності вихідної мови та мов перекладу і шляхи подолання труднощів перекладу. Класифікація лексичних трансформацій Роль лексичних трансформацій у перекладі.

Тема 8. Проблема відтворення специфічних граматичних форм і явищ при перекладі зі східних і германських мов на українську та навпаки. Системні співвідношення числових форм іменників в українській та

англійській мові. Способи відтворення форм числа українських іменників в англійській мові. Особливості відтворення герундію, інфінітиву, українського та англійського дієприкметника, українського дієприслівника.

Тема 9. Стилiстичнi особливостi перекладу зi схiдних i германських мов на українську та навпаки

Переклад колоквіалiзмiв, сленгiзмiв, жаргонiзмiв, дiалектизмiв, архаїзмiв, книжкової, меліоративної та зниженої лексики. Специфіка відтворення різних видів фразеологічних одиниць у стилістичному аспекті перекладу. Класифікація фразеологічних одиниць в стилістичному аспекті перекладу. Пошук перекладацького еквіваленту. Проблема відтворення у перекладі національно і культурно маркованих фразеологізмів.

Тема 10. Стратегії і тактики перекладу та їх роль у перекладі. Класифікація перекладацьких стратегій і тактик за В.В. Сдобніковим. Перекладацький аналіз та методика його здійснення. Роль комунікативної ситуації у виборі стратегій і тактик перекладу.

НАВЧАЛЬНО-ТЕМАТИЧНИЙ ПЛАН ДИСЦИПЛІНИ

Назви змістових модулів і тем	Кількість годин									
	денна форма					заочна форма				
	усього	у тому числі				усього	у тому числі			
		л	п	інд	срс		л	п	інд	срс
Тема 1. Переклад як процес і результат. Критерії якості перекладу	46	4	12		30	46	2	2		42
Тема 2. Класифікація текстів як об'єкту перекладу. Види і типи перекладу	46	4	12		30	46	2	2		42
Тема 3. Перекладацькі трансформації	46	4	12		30	46	2	2		42
Тема 4. Еквіваленти, часткові відповідники, безеквівалентна лексика	46	4	12		30	46	2	2		42
Тема 5. Лексичні проблеми перекладу	46	4	12		30	46		4		42

Тема 6. Граматичні особливості перекладу зі східних і германських мов на українську та навпаки	46	4	12		30	46		4		42
Тема 7. Лексичні особливості перекладу зі східних і германських мов на українську та навпаки.	46	4	12		30	46		4		42
Тема 8. Проблема відтворення специфічних граматичних форм і явищ при перекладі зі східних і германських мов на українську та навпаки.	46	4	12		30	46	2	2		42
Тема 9. Стилiстичнi особливостi перекладу зi схiдних i германських мов на українську та навпаки	46	4	12		30	46		4		42
Тема 10. Стратегії і тактики перекладу та їх роль у перекладі	46	4	12		30	46	2	2		42
Усього:	480	40	120	20	300	480	12	28	20	420

КРИТЕРІЇ ОЦІНЮВАННЯ ЗА ВСІМА ВИДАМИ КОНТРОЛЮ

Сума балів	Критерії оцінки
<p style="text-align: center;">Відмінно (90 – 100 А)</p>	<p>Здобувач вищої освіти в повній мірі ознайомлений з основними творами сучасної англомовної літератури. Здобувач вільно орієнтується в базових поняття та специфіці художнього перекладу та його теорії, знає основні принципи та труднощі перекладу художніх творів. Усні відповіді повні, логічні й обґрунтовані. На високому рівні виявляє розуміння як ілюструвати кожне теоретичне положення конкретними художніми прикладами власного проаналізованого матеріалу. Вдало аналізує особливості перекладу прозового, драматургічного та поетичного тексту. Вдало вміє аналізувати та класифікувати англомовні словосполучення різного типу в межах художнього тексту. Успішно здійснює комплексний порівняльний аналіз перекладу і оригіналу із врахуванням об'єктивних вимог до якості перекладу, оцінює адекватність художнього перекладу з урахуванням якісних і кількісних критеріїв. Вдало визначає стилістичні засоби, що створюють образність тексту оригіналу. Виявляє творчий підхід під час перекладу фрагментів прозових, драматургічних та поетичних текстів.</p>
<p style="text-align: center;">Добре (82-89 В)</p>	<p>Здобувач вищої освіти ознайомлений з основними основними творами сучасної англомовної літератури. Здобувач орієнтується в базових поняття та специфіці художнього перекладу та його теорії, знає основні принципи та труднощі перекладу художніх творів. Усні відповіді повні, логічні, натомість не завжди обґрунтовані. На достатньому рівні виявляє розуміння як ілюструвати кожне теоретичне положення конкретними художніми прикладами власного проаналізованого матеріалу. У цілому вміє визначати особливості перекладу прозового, драматургічного та поетичного тексту. Аналізує та класифікує англомовні словосполучення різного типу в межах художнього тексту. На достатньому рівні здійснює комплексний порівняльний аналіз перекладу і оригіналу із врахуванням об'єктивних вимог до якості перекладу, оцінює адекватність художнього перекладу з урахуванням якісних і кількісних критеріїв, але інколи потребує незначної допомоги з боку викладача. Визначає стилістичні засоби, що</p>

	<p>створюють образність тексту оригіналу. Під час перекладу фрагментів прозових, драматургічних та поетичних текстів припускається незначних помилок.</p>
<p>Добре (74-81 C)</p>	<p>Здобувач вищої освіти ознайомлений з основними творами сучасної англomовної літератури. Здобувач орієнтується в базових поняття та специфіці художнього перекладу та його теорії, знає основні принципи та труднощі перекладу художніх творів, але припускається певних помилок. Усні відповіді цілком логічні, проте не завжди повні й аргументовані. На середньому рівні виявляє розуміння як ілюструвати кожне теоретичне положення конкретними художніми прикладами власного проаналізованого матеріалу. Не вміє чітко визначати особливості перекладу прозового, драматургічного та поетичного тексту. Викликає певні труднощі аналіз та класифікація англomовних словосполучень різного типу в межах художнього тексту. На середньому рівні здійснює комплексний порівняльний аналіз перекладу і оригіналу із врахуванням об'єктивних вимог до якості перекладу, оцінює адекватність художнього перекладу з урахуванням якісних і кількісних критеріїв, але інколи потребує незначної допомоги з боку викладача. Не завжди вдало визначає стилістичні засоби, що створюють образність тексту оригіналу. Під час перекладу фрагментів прозових, драматургічних та поетичних текстів припускається незначних помилок та потребує незначної допомоги з боку викладача.</p>
<p>Задовільно (64-73 D)</p>	<p>Здобувач вищої освіти частково ознайомлений з основними творами сучасної англomовної літератури. Здобувач погано орієнтується в базових поняття та специфіці художнього перекладу та його теорії, знає основні принципи та труднощі перекладу художніх творів, припускається суттєвих помилок. Усні відповіді не повні. На задовільному рівні виявляє розуміння як ілюструвати кожне теоретичне положення конкретними художніми прикладами власного проаналізованого матеріалу. Не вміє чітко визначати особливості перекладу прозового, драматургічного та поетичного тексту. Припускається помилок при аналізі та класифікації англomовних словосполучень різного типу в межах художнього тексту. На задовільному рівні здійснює комплексний порівняльний аналіз перекладу і оригіналу із врахуванням об'єктивних вимог до якості перекладу, оцінює</p>

	<p>адекватність художнього перекладу з урахуванням якісних і кількісних критеріїв, потребує значної допомоги з боку викладача. Має значні ускладнення з визначенням стилістичних засобів, що створюють образність тексту оригіналу. Під час перекладу фрагментів прозових, драматургічних та поетичних текстів припускається суттєвих помилок та потребує значної допомоги з боку викладача.</p>
<p>Задовільно (60-63 E)</p>	<p>Здобувач вищої освіти частково ознайомлений з основними творами сучасної англійської літератури. Здобувач погано орієнтується в базових поняття та специфіці художнього перекладу та його теорії, знає основні принципи та труднощі перекладу художніх творів, припускається суттєвих помилок. Усні відповіді не повні й не обґрунтовані. На низькому рівні виявляє розуміння як ілюструвати кожне теоретичне положення конкретними художніми прикладами власного проаналізованого матеріалу. Не вміє чітко визначати особливості перекладу прозового, драматургічного та поетичного тексту. Припускається суттєвих помилок при аналізі та класифікації англійських словосполучень різного типу в межах художнього тексту. На низькому рівні здійснює комплексний порівняльний аналіз перекладу і оригіналу із врахуванням об'єктивних вимог до якості перекладу, оцінює адекватність художнього перекладу з урахуванням якісних і кількісних критеріїв, потребує значної допомоги з боку викладача. Має значні ускладнення з визначенням стилістичних засобів, що створюють образність тексту оригіналу. Під час перекладу фрагментів прозових, драматургічних та поетичних текстів припускається суттєвих помилок та потребує значної допомоги з боку викладача.</p>
<p>Незадовільно (35-59 FX)</p>	<p>Здобувач вищої освіти фрагментарно ознайомлений з основними творами сучасної англійської літератури. Здобувач не орієнтується в базових поняття та специфіці художнього перекладу та його теорії, знає основні принципи та труднощі перекладу художніх творів, припускається грубих помилок. Усні відповіді часткові, не обґрунтовані. Не виявляє розуміння як ілюструвати кожне теоретичне положення конкретними художніми прикладами власного проаналізованого матеріалу. Не вміє визначати особливості перекладу прозового, драматургічного та</p>

	<p>поетичного тексту. Припускається грубих помилок при аналізі та класифікації англomовних словосполучень різного типу в межах художнього тексту. Не розуміє й не усвідомлює як здійснювати комплексний порівняльний аналіз перекладу і оригіналу із врахуванням об'єктивних вимог до якості перекладу, оцінює адекватність художнього перекладу з урахуванням якісних і кількісних критеріїв, потребує значної допомоги з боку викладача. Не вміє визначати стилістичні засоби, що створюють образність тексту оригіналу. Під час перекладу фрагментів прозових, драматургічних та поетичних текстів припускається грубих помилок та потребує значної допомоги з боку викладача.</p>
--	---

ЗАВДАННЯ ДЛЯ ОПРАЦЮВАННЯ

Exercise 1. *Translate the following, paying attention to the meanings of the verb to MAKE. How does the context influence the choice of a variant?*

1. You're making a big mistake, Mrs. Grey. (B.P.)
2. I always make a cup of tea last thing. She drinks it in bed... (K.M.)
3. It made me feel worse than ever. (K.M.)
4. They were made for each other. (O.R.D.)
5. "I'm not going to make any speech," the Boss said. (R.P.W.)
6. Clutterbuck's father makes all the beer round here. (E.W.)
7. "And flags, Diana. There should be flags left over from last time." – "I made them into dusters," said Dingy ... (E.W.)
8. Presently, the door opened again, and two more boys looked in. They stood and giggled for a time and then made off. (E.W.)
9. "Me, a butler," said Philbrick, "made to put up tents like a blinking Arab." "Well, it's a change," said Paul. "It's a change for me to be a butler," said Philbrick. "I wasn't made to be anyone's servant." (E.W.)
10. As if to make their appeal the more imperative, the following appeared in one of the papers the very next day ... (M.T.)
11. The clerk makes for the door, whistling the latest popular love ballad. (B.Sh.)

Exercise 2. *Translate the following, paying attention to the meanings of the verbs to GET, to WANT. How does the context influence the choice of a variant?*

1. You can always get money. (B.P.)
2. How did you get into my apartment? (R.L.)
3. "Is it quite easy to get another job after – after you've been in the soup?" asked Paul. Not at first, it isn't, but there're ways". (E.W.)
4. "So he sat down there and wrote me a letter of recommendation... I've got it still." (E.W.)

5. By this time anonymous letters were getting to be an important part of my mail matter. (M.T.)
6. "I've got to help the gardeners..." (E.W.)
7. All this was a great deal easier than Paul had expected; it didn't seem so very hard to get on with the boys, after all. (E.W.)
8. "Florence, will you get on to the Clutterbucks on the telephone and ask them to come over..." (E.W.)
9. [Mary doesn't feel well in the morning. Her husband is trying to comfort her] "I'll get you something...Stay down". "I can't. I've got to get the children to school"... After a moment she said, "Ethan, I don't think I can get up. I feel too bad". (J.S.)

Exercise 3. *Translate the following, paying attention to the underlined words. How does the context influence the choice of a variant?*

1. The river is getting low and will soon dry up. (L.D.)
2. They were still talking in low voices. (J.F.)
3. The coal's getting low, we must order some more. (L.D.)
4. You've changed such a lot since I last saw you. (L.D.)
5. He [David] was glad he had finally decided to dress up a little - the jeans suit, a shirt and scarf - when he went downstairs ...He [the old painter] too had changed: a pale summer coat, a white shirt, a purple bow tie. (J.F.)
6. I somehow felt that I had one prominent advantage over these gentlemen and that was - good character. (M.T.)
7. ... what sort of characters Messrs. Woodford and Hoffman
8. are ... (M.T.)
9. A salary of four pounds a week would not, he was conscious, remake his fortunes ... (J.G.)
- 10.He walked on, and became conscious that he had passed a face he knew. (J.G.)
- 11.Jack held out his hands for the conch and stood up, holding the delicate thing carefully in his sooty hands. (W.G.)

12. "... I couldn't stand him, personally..." (J.F.)

Exercise 4. *Translate the following, employing concretization of the underlined elements.*

1. In a corner were some golf clubs, a walking stick, an umbrella, and two miniature rifles. Over the chimneypiece was a green baize notice-board covered with lists; there was a typewriter on the table. In a bookcase were a number of very old textbooks and some new exercise-books. There were also a bicycle pump, two armchairs, a straight chair, half a bottle of invalid port, a boxing glove, a bowler hat, yesterday's "Daily News" and a packet of pipe-cleaners. (E.W.)
2. Do you know, I've never been in a boat before in all my life. (K.G.)
3. Let this be a lesson to you. (B.P.)
4. Sally was extremely uncomfortable. (B.P.)
5. ... an opera singer tells of the persecution she currently endures at the hands of the tenor's wife ...(M.S.)
6. The baby, Carl, was the only reality of her life.(M.S.)
7. I'm going to Ireland. (B.Sh.)
8. She took a drag of the coffee and then a deep drag of the cigarette. (R.P.W.)
9. I'm a photographer. I do celebrities and authors for book jackets, stuff like this. (B.P.)
10. Sighing, Dan took the phone. (B.P.)
11. I want to get married.(P.G.W.)

Exercise 5. *Translate the sentences employing generalization*

1. When they had gone, she was left with a well-remembered dread from her school and college years. Had she passed the finals? (B.P.)
2. He wants his dinner. (B.P.)
3. The Boss was already sitting in the front by the driver's seat when I got to the Cadillac. (R.P.W.)
4. Jack sat up and stretched out his legs. (W.G.)

5. Three long years had passed over my head since I had tasted ale, beer, wine, or liquor of any kind. (M.T.)
6. Paul did not have to travel alone. Potts was at Croydon, enveloped in an ulster and carrying in his hand a little attaché case (E.W.)
7. ... a waiter advanced staggering under the weight of an ice-pail from which emerged a Jeroboam of champagne.(E.W.)
8. Close to the window ... James..., like the bulky Swithin, over six feet in height, but lean, - brooded over the scene with his permanent stoop. (J.G.)
9. But Christmas with no children about - he still remembered the holly and snapdragons of Park Lane in his own childhood - the family parties; ... (J.G.)
10. "What'll you have now - cheese?" "Thank you, sir; I've had too much already, but I won't say 'No'" "Two Stiltons," said Michael. (J.G.)

Exercise 6. *Translate the following sentences employing semantic development.*

1. "Does it make any difference?" "It always makes a difference". (I.Sh.)
2. "Daddy and I are going out to dinner. It's Uncle Oliver's birthday". "You is always going out". "No, honey. We haven't been out all week". (B.P.)
3. That's your opinion, not mine. (B.P.)
4. "Has Tina told you anything?" "Not directly, in so many words" .(B.P.)
5. Dan, listen - you'd like to stop progress, but it can't be done. Set your mind on the twenty-first century. " Gloom settled on Dan's face. "My mind's already on it. (B.P.)"
6. "Are your shoes all right.? The dew's so heavy now." (J.F.)
7. Between the towns the roads were comparatively empty, he was making ample time. (J.F.)
8. He searched for writing paper, but there wasn't any in the room, it wasn't that kind of hotel, an endless one-nighter. (J.F.)
9. Off the screen Annabel Christopher looked a puny little thing. (M.S.)
10. "Oh, dear, oh, dear. I can see that things are going to be very difficult." (E.W.)

11. Then a second later a little bald-headed fellow, wearing a white coat which ought to have been in the week's wash came plunging through the crowd ... (R.P.W.)
12. What did she want? (B.P.)
13. The telephone rang. "Answer it. I'm not home." (B.P.)
14. What makes you think that? (B.P.)
15. His luck was with him. (B.P.)
16. "Ah, don't be stupid." "Men always like to think women are stupid." (B.P.)
17. I suppose the funeral will be a big event. (B.P.)
18. You see he's a new person, don't you? (B.P.)
19. Clive made no comments. (B.P.)
20. We don't like to intrude on a day like this, Mrs. Grey. (B.P.)
21. ... the trees gave way to sunlight and a grassy orchard...(J.F.)
22. He throws it [the bullet] on the table; the noise it makes testifies to its weight. (B.Sh.)
23. The tide was low and there was a strip of weedstrewn beach that was almost as firm as a road." (W.G.)

Exercise 7. *Employ antonymic translation.*

1. I don't suppose you are in any hurry to get back? (B.P.)
2. I cannot forget the smallest detail of that room. (B.P.)
3. You have to remember that this was in the sixties. (B.P.)
4. "It wasn't a pretty story, was it?" "No, not pretty." (B.P.)
5. I don't suppose you were too fond of him. (B.P.)
6. "Are you sure you're feeling all right, Sally?" "Meaning 'Am I sane?' Yes, I'm quite, quite sane, Oliver." (B.P.)
7. He tried to be off-hand and not too obviously uninterested. (W.G.)
8. Honey, a thin, not unattractive Negro girl of twenty, enters the living room with the morning paper. (G.&d'U)

9. "I didn't come here to make any speech ... And I didn't come here to ask you to give me anything, not even a vote." (R.P.W.)
10. He wished Beth [his wife] were there ... (J.F.)
11. I don't think he knew what he was saying. (G.G.)
12. ... the wretched plane didn't land till after seven. (J.F.)
13. "There's nothing wrong with your eyes. Off you go." (M.S.)
14. I wish the doctor hadn't gone. (B.Sh.)
15. It wasn't long before I heard the pacing start. (R.P.W.)
16. Paul had very little difficulty in finding the dining-hall. (E.W.)

Exercise 8. *Compensate for the underlined elements in translation.*

1. "How's your boy?" the Boss asked. "Ain't been so good.," Old Leather-Face allowed. "Sick?" "Naw", Old Leather-Face allowed, "jail." (R.P.W.)
2. There is things which you have done which is unbeknowns to anybody but me. You better trot out a few dols, to yours truly, or you'll hear through the papers from HANDY ANDY. (M.T.)
3. AUGUSTUS. I came here to promise the Mayor a knighthood for his exertions. THE CLERK. The Mayor! Where do I come in? AUGUSTUS. You don't come in. You go out. (B.Sh.)
4. ...Mr Prendergast made a little joke about soles and souls. (E.W.)
5. My daddy's coming tomorrow on a nairiplane. (J.D.S.)
6. I've noticed he don't - doesn't - talk that way. He has nice manners. (B.P.)
7. "What else had you to learn?" "Well, there was...Mystery, ancient and modern, with Seaography..." (L.C.)
8. "... he taught us Drawling, Stretching, and Fainting in Coils". "What was *that* like?" "Well, I can't show it you, myself," the Mock Turtle said: "I'm too stiff." (L.C.)
9. "... different branches of Arithmetic – Ambition, Distraction, Uglification, and Derision". "I never heard of 'Uglification,'" Alice ventured to say. "What is it?" The Gryphon lifted up both its paws in surprise. "Never heard of uglifying!" he

exclaimed. “You know what to beautify is, I suppose. Don’t you?” “Yes,” said Alice, doubtfully: “it means – to – make – anything – prettier”. “Well then,” the Gryphon went on, “if you don’t know what to uglify is, *you* are a simpleton’.(L.C.)

Exercise 9. *Translate, employing transposition of whatever elements it is necessary or desirable.*

1. Dawn was already rising at the window. (B.P.)
2. A great storm was predicted for tomorrow. (B.P.)
3. There was sweat on his forehead, and his knees buckled. (B.P.)
4. I should have phoned ahead. (B.P.)
5. I’ve been using it [perfume] for the last two years at least. (B.P.)
6. There were few wedding presents. (E.W.)
7. A line of stiff yellowish half-washed clothes jittered on a rusty wire in the side yard. (R.Ch.)
8. A stout elderly woman dressed in a tweed coat and skirt and a jaunty Tyrolean hat advanced to the Doctor. (E.W.)
9. A child had appeared among the palms, about a hundred yards along the beach. (W.G.)
10. Presently there was a knock at the door, and a small boy came in. (E.W.)
11. The poet's lips moved as he read ... (M.S.)
12. Breasley ... came in from the garden, as David stood at the foot of the stairs uncertain of where breakfast took place. (J.F.)
13. Billy lifted it [the script] and started to read it, standing by the refrigerator, while she fried his eggs and bacon. (M.S.)
14. The environment was comparatively new to him, he had never acted in films. (M.S.)
15. He didn't seem to notice my silence, he was so wrapped up in his own. (R.P.W.)

16. He wasn't a film actor, really, Annable said. (M.S.)
17. My grandmother said, after she had sighed, "It's time you had your eyes tested." (M.S.)

Exercise 10. *Translate the following sentences using the transformation of replacement at the level of*

a) parts of speech:

1. Dr Fagan gave a long sigh. (E.W.)
2. Mr Simmonds saw me out at the front door and gave me a pleading unhappy look. (M.S.)
3. "Oh, Grimes", said Mr Prendergast, and he blushed warmly and gave a little giggle. (E.W.)
4. David forced a smile. (J.F.)
5. He became a quarreller, but not with her. (M.S.)
6. I had just managed to get down the last spoonful of chocolate ice cream, ... when the Boss, who was a powerful and systematic eater ... said, ... (R.P.W.)
7. Talking cheerfully, the party crossed the hall and went down the steps. (E.W.)
8. You are a sentimentalist. (B.P.)
9. She is a fast learner. (B.P.)

b) parts of the sentence:

1. "I was just reminiscing, seeing the carousel on the shelf." "And that made you sad?" "But I am not sad. Really. Truly". (B.P.)
2. I even wrote letters to him, asking for help for her ... But they didn't get any answer. (R.Ch.)
3. She was pleased with the apartment. (B.P.)
4. So Ian and I have something in common. (B.P.)
5. "What's your name?" "Ian". "It's a queer name. How do you spell it?" (B.P.)"
6. Can you understand that? (B.P.)

7. The August day was miserably humid; one felt it even in the air-conditioned room. (B.P.)
8. I love your dress. (B.P.)
9. He had nothing to say. (B.P.)
10. I know he was shocked by the marriage, I'm sure you all were, but that's no reason to be like this. (B.P.)
11. But tomorrow was hours away. (B.P.)
12. "Was it a break-in, a robbery?" "I don't think so. Nothing was taken." (B.P.)
13. The den was warm, as a den should be. (B.P.)
14. But that's only to be expected. (B.P.)
15. Later that week, Ian received a telephone call at the office from his father. (B.P.)

c) syntactic type of the sentence:

1. He saw them look at him ... (G.G.)
2. "Dingy wants you to help her in there," he said firmly. (E.W.)
3. Then came the charge of poisoning my uncle to get his property... (M.T.)
4. I heard her fumbling steps going into the back part of the house. (R.Ch.)
5. It was the sound of something being pushed into the front door mail slot. (R.Ch.)
6. He thought of her as doing something far different from anything he wanted to do. She always agreed with him in this, being uncertain anyway, what he meant. (M.S.)
7. No one came to his aid, for there was no aid, nor anything to be done except to watch him cough, speed from the room, and return still purple-faced, but calmed. (B.P.)
8. I remember her saying something about that a while ago. (B.P.)
9. For a minute or two, she watched his car go down the driveway and pass out of sight. (B.P.)
10. I want to see you happy. (B.P.)
11. You claim to be a religious man. (B.P.)

Exercise 11. *Перекладіть текст українською мовою, зазначте, які трансформації ви використали.*

Ernest Hemingway (1899-1961) saw violence and death first-hand as an ambulance driver in World War I, and the senseless carnage persuaded him that abstract language was mostly empty and misleading. He cut out unnecessary words from his writing, simplified the sentence structure, and concentrated on concrete objects and actions. He adhered to a moral code that emphasized courage under pressure, and his protagonists were strong, silent men who often dealt awkwardly with women.

Exercise 12. *Порівняйте оригінал і переклад українською мовою тексту, зазначте, які трансформації використано в перекладі.*

Mark Twain (the pen name of Samuel Clemens, 1835–1910) was the first major American writer to be born away from the East Coast – in the border state of Missouri. His regional masterpieces were the memoir *Life on the Mississippi* and the novel «*Adventures of Huckleberry Finn*». Twain’s style – influenced by journalism, wedded to the vernacular, direct and unadorned but also highly evocative and irreverently funny – changed the way Americans write their language. His characters speak like real people and sound distinctively American, using local dialects, newly invented words, and regional accents.

Марк Твен (псевдонім Семюеля Клеменса, 1835–1910) був першим великим американським письменником, який народився далеко від Східного узбережжя – в прикордонному штаті Міссурі. Його регіональними шедеврами є мемуари «Життя на Міссісіпі» та роман «Пригоди Гекльберрі Фінна». Стиль Твена відзначається впливом журналістики, з елементами жаргону, відкритий і без жодних прикрас, але з вельми зневажливим гумором і спогадами про минуле. Саме він змінив ті усталені правила, за якими пишуть американські

письменники. Її герої говорять як справжні американці, як реальні люди, з використанням місцевих діалектів, неологізмів і регіональних акцентів.

Exercise 13. *Translate sentences containing verbs in the Passive Voice. Explain your choice of a variant.*

1. My grandmother was sentenced to Alaska for witchcraft. (J.S.)
2. "The *Belle-Adair* burned to the water-line, sir... She was insured". "Of course she was". "Well, I wasn't".(J.S.)
3. It [the lawn] was protected from the North by a high wall. (E.W.)
4. I was sent to have my eyes tested. (M.S.)
5. I was sent for to try on my new reading glasses. (M.S.)
6. Paul was awakened next morning by a loud bang on his door... (E.W.)
7. He knocked at the gate, was admitted, put away his bicycle, and diffidently, as always, made his way ... towards his room. (E.W.)
8. The smoke was being fanned away from his face by his hand. (R.Ch.)
9. Malvern went through the doors ... then past a row of small desks at which typewriters were being banged. (R.Ch.)
10. His clothes looked as if they had cost a great deal of money and had been slept in. (R.Ch.)
11. I said, "The bottle may have been tampered with, have you thought of that?" (M.S.)

Exercise 14. *Translate, paying attention to the gerund. Explain your choice of a variant.*

1. But, there, thinking's no good to anyone – is it, madam? Thinking won't help. (K.M.)
2. By money, Mary means new curtains and sure education for the kids and holding her head a little higher and... being proud rather than a little ashamed of me. (J.S.)
3. You are too fond of leaving the door open when you go out. (L.D.)

4. He stopped reading and put my paper down. (J.D.S.)
5. Pussycat, stop saying that. It's driving Mommy absolutely crazy. (J.D.S.)
6. She said gently, "Stop pretending. You're very tired." (J.F.)
7. He thought of smoking a pipe and reading another chapter of the *Forsyte Saga* before going to bed. (E.W.)
8. "I wonder whether I'm going to enjoy being a schoolmaster," thought Paul. (E.W.)
9. "And then I wonder whether there's any connection between becoming a decent painter and ... being normal." "You're not going to paint any better by forcing yourself to be abnormal." (J.F.)
10. That morning just before luncheon the weather began to show signs of clearing, and by half-past one the sun was shining. (E.W.)

Exercise 15. *Translate. What means do you employ to render the meaning of the Past Perfect tense and the Perfect Infinitive?*

1. "Maybe I shouldn't say that. Bankers are not supposed to tell". "You didn't tell". They had come to the corner where Elm angles into High Street. (J.S.)
2. "Croissant?" he asked. "No, thank you", she said. "I've eaten". (I.S.)
3. I had just filled and lit a pipe when the telephone rang again. (R.Ch.)
4. He was smaller than he had been two years ago. (M.S.)
5. I had nothing more to say. Indeed, I had said too much. (G.G.)
6. Ralph had stopped smiling and was pointing into the lagoon. (W.G.)
7. Nulty didn't seem to have moved. He sat in his chair in the same attitude of sour patience. (R.Ch.)
8. "What you been doing?" "What you ought to have done." (R.Ch.)
9. It must have been forgotten that I was arriving that afternoon. (J.F.)
10. Could I have dropped my wallet in the Pavillon? (G.G.)
11. Presently - it may have been within a few days or weeks - my reading glasses arrived and I wore them whenever I remembered to do so. (M.S.)

Exercise 16. *Give Ukrainian equivalents for the following proper names. Explain your choice.*

King Charles I	Charles Dickens
King George III	George Osborne
King James I	James Watt
Queen Mary	Mary Barton
Queen Elisabeth	Elisabeth Gaskell
St Paul's Cathedral	Paul Dombey

Exercise 17. *Transcribe and transliterate the following names. Which of the variants is accepted in Ukrainian?*

Evelyn Waugh, Somerset Maugham, Bernard Shaw, John Galsworthy, George Byron, William Thackeray.

Exercise 18. *Give equivalents for the following geographical names. What means did you use to render them into Ukrainian?*

London, Glasgow, Edinburgh, Connecticut, Kentucky, Hollywood, Hereford, Hertford, Liverpool, the Mersey, New York, New England, Great Slave Lake, Great Bear Lake, Cape of Good Hope, the Rocky Mts, the Lake District

Exercise 19. *What is the nature of the phraseological units in the sentences below? Translate the sentences.*

1. We have taken all the precautions we can against the painting being stolen. (L.D.)
2. We must take steps to help the families of those who were hurt. (L.D.)
3. The new truck meets our needs. (L.A.D.)
4. You only want to sell the land... That's the long and short of it, Ian. (B.P.)
5. "Hello, Prendy, ... How are things with you?"(E.W.)

6. I told her that I'd never written a story for anybody, but that it seemed like exactly the right time to get down to it. (J.D.S.)
7. She let go Charlie's sleeve. (J.D.S.)
8. "Dear me, you seem to think about killing a good deal." "I do. It's my mission, you see." (E.W.)
9. "Old boy," said Grimes, "you're in love." "Nonsense".
"A sweet despair?" ...
"Nothing of the sort". (E.W.)
10. This new book will be of interest to policemen and prison officers; and, for that matter, to anyone who has to deal with criminals. (L.D.)

Exercise 20. *Define the nature of the following phraseological units. Translate them*

a) preserving the imagery of the original

1. I wash my hands of this job. (B.Sh.)
2. To kill time before the train left, we went to a movie. (W.Foster-Koonin)
3. My uncle Henry ... was on these occasions in the habit of saying that the devil could always quote scripture to his purpose... (W.S.M.)
4. ... I don't care what you say about my race, creed, or religion, ... but don't tell me I'm not sensitive to beauty. That's my Achilles' heel, and don't you forget it. (J.D.S.)
5. "Money, John," said Mr Pecksniff, "is the root of all evil." (Ch.D.)
6. One swallow does not make a spring.
7. to shed crocodile tears.

b) changing the imagery of the original partially

1. That's past. There's no use looking back. It's water over the dam. (B.P.)
2. Well, you leave and learn, don't you. (B.P.)
3. Others will say ... that you have lied and fawned and wormed yourself through dirty ways into my favour. (Ch.D.)
4. Old friends and old wine are the best.
5. a wolf in sheep's clothing.

6. as like as two peas.
7. dumb as an oyster.

c) changing the imagery of the original completely

1. "Listen, Clive," she said, "you're making a mounting out of a molehill." (B.P.)
2. As you make your bed, so you must lie on it.
3. He would not set the Thames on fire.
4. Queen Ann is dead.
5. Never cackle till your egg is laid.
6. One fire drives out the other.
7. to make a mountain out of a molehill
8. have all one's eggs in one basket
9. like a cat on hot bricks
10. early to bed and early to rise

d) leaving the imagery out of the translation

1. He had a sweet tooth that, because he was in fine shape, he could afford to indulge. (B.P.)
2. Mrs. Grey, I have no crystal ball. (B.P.)
3. She wanted to talk my head off about it, but I wouldn't let her. (B.P.)
4. ["You don't want it to come into Court?" "No, though I suppose it might be rather fun." [Mr Settlewhite smiled again.] "That entirely depends on how many skeletons you have in your cupboard." (J.G.)
5. PROTEUS. How did you get on with the King?
6. BOANERGES. Right as rain, Joe. (B.Sh.)
7. .to have too many irons in the fire.
8. to have other fish to fry.
9. to make fish of one and flesh of another.
10. Many happy returns of the day!
11. the three R's

Exercise 21.

Classify the following words into genuine international words, partially pseudointernational words and pseudointernational words proper.

Accurate; atom; audit; collection; computer; construction; control; data; decoration; diplomacy; discuss; Dutch; fabulist; fact; familiar; limit; matrass; momentous; norm; operation; orientation; paradox; percent; pilot; potassium; presentation; principle; program; prospect; reason; regular; replica; role; sophism; speaker; spectre; stress; technique.

Exercise 22. *Make a careful study of the following groups of words. Note the difference in the meaning in English and in Ukrainian and suggest the appropriate equivalents.*

1) actual – urgent; 2) appellation – appeal; 3) aspirant – postgraduate (student); 4) balloon – container; tank; 5) baton – long loaf, stick; 6) billet – ticket; 7) compositor – composer; 8) concern – concern, trust; 9) depot – depot, shed; 10) direction – directorate, board (of directors); 11) fabric – factory; 12) genial – great; brilliant; 13) intelligence – intelligentsia; intellectuals; 14) motion – exercise; 15) motorist – motor mechanic / operator, machinist; 16) obligation – bond; 17) physique – physicist; 18) probe – trial, test; 19) protection – patronage, influence; 20) pathos – emotion, excitement.

Exercise 23. Проаналізуйте наступні речення на предмет лексичної заміни типу “логічний розвиток значень”.

But Geraldine *died* for me to touch him. (T.Capote).

Але Джеральдина *терпіти не могла*, коли я доторкалася до нього.

... and she wore ... a pearl *choker*. (T.Capote).

... вона носила ... перлове *намисто під саме горло*.

You always *nigger-lip*. (Ibid.).

Ти завжди *розпускаєш* губи.

Get *them cotton-picking* hands off of me... (Ibid.).

Прийми свої *брудні лани*. + компенс.

Even before the *paralyzed man began to read* Andrew felt himself dismissed.

(A.Cronin).

Хворий ще не взявся за книгу, але Ендрю зрозумів, що йому пора йти. + ген.

Exercise 24. Проаналізуйте наступні речення на предмет лексично-семантичної заміни типу “прийом цілісного перетворення”.

“Well, as I say, we had supper, and after that my memory becomes sort of *burning mist*.” (A.Huxley).

Тож далі, ми повечеряли, а потім у мене ніби *провал* у пам’яті.

You *can carry* scruples to *altogether too great length*. (J.Galsworthy).

У своїй скрупульозності ви *не знаєте міри*.

...the modern business girl (*with her latch-key*) had quite a different attitude towards marriage... (J.Priestley).

Сучасна ділова дівчина, що *користується самотійністю*, має дещо відмінні поняття про шлюб.

Give it a name. (Ibid.).

Що бажаєте замовити?

...Major Trape, with whom this miracle of social *loaves and fishes* worked every time. (Ibid.).

...майор Трейп, для котрого диво *світських розваг* спрацьовувало щоразу.

...this isn't Golspie's show at all. (Ibid.).

...Голспі тут не господар.

Exercise 25. *Translate with special attention to division of sentences, containing nominative constructions.*

1. They walked without hats for long hours in the Gardens attached to their house, books in their hands, a fox-terrier at their heels.
2. It ought to be remembered that it was not the North but the South which undertook the war, the former acting only in defence.
3. Charles Dickens was born in Landport, on the 7th February, 1812, Mr. John Dickens, his father, being a clerk in the Navy Pay Office at the seaport.
4. He had gotten the gun to firing over the horse's back, and he fired two pans, the gun chattering, the empty shells pitching into the snow, the smell of burnt hair from the burnt hide where the muzzle rested, him firing at what came up the hill, forcing them to scatter for cover.
5. Her momentary weakness past, the child again summoned her resolution.
6. Then the bird fluttered away, running, trailing the broken wing, with him in pursuit.
7. It was a pleasant Saturday morning in the Pennines, with the sun breaking through to mingle with the mists rising from the ground.
8. With the first road in Scotland blocked by snow this season and lighting-up time brought forward, motorists had their first real taste of winter yesterday.
9. With heavy seas in the North Atlantic, fishing boats stay in harbor.
10. Ground in the Arctic is frozen to the depth of 1,000 feet or more, with only a shallow thaw in summer.
11. So with the lamps all put out, the moon sunk and a thin rain drumming on the roof, a downpouring of immense darkness began.

Exercise 26. *Translate the following sentences into Ukrainian employing division of the sentence.*

1. For the Liberal Party to be treated as a serious organisation, there must be a great deal of money backing this remnant of a once powerful party, whose president is a director of 12 companies, some of them operating in British colonies. (*Daily Worker*)

2. Once more the two big parties of American capitalism have rulled off a very useful trick. They have kept the allegiance of American masses in their fold and have prevented the rise of a powerful third party. (*Daily Worker*)
3. A 12-men Soviet steel delegation arrived at London airport last night to start a three week visit at the invitation of the Government.
4. Britons will be among over 100 experts meeting at Luxembourg today to discuss improved mining safety.
5. Paris bakery owners yesterday called off a two-day refusal to sell bread launched as a part of a bitter struggle to starve Paris into agreeing to an increase in bread prices.
6. Polio struck Manchester again when seven new cases ended a period of two days respite in the epidemic.
7. Typhoon Freda killed seven people, injured nine and left 4,000 homeless when she swept across Northern Formosa on Sunday, according to police reports yesterday.
8. The Chartists had not planned to assemble in arms on Kensington Common. Or march thence to the Houses of Parliament.
9. It's pretty tough to make people understand you when you're talking to them with- two crab apples in your cheeks.
10. It was a busy night; the bar was busy, the crap table was busy, the ping-pong table was busy.
11. It was a sturdy and complex monument to his powers of determination.
12. It was truly a splendid structure, and he throbbed with a mighty sense of accomplishment each time he gazed at it and reflected that none of the work that had gone into it was his.
13. In a bed in the small private section at the end of the ward was the solemn middle-aged colonel who was visited every day by a gentle, sweet-faced woman.
14. Most Americans were either indifferent to or indignant at the purchase of Alaska from Russia by Secretary of State William Seward, and Alaska was widely referred to as "Seward's Folly" and «Seward's Icebox».

15. The heat pressed heavily on the roof, stifling sound.
16. There we are likely to see an inhospitable land of rocks and crazily precipitous crags and mountains under a big sky.
17. The tree also is sitting quietly, doing nothing; actually all parts of the cosmos are doing the same thing – being.
18. When we, human beings, can stop using language or when we can use it to cope purely and only with the present moment, we find that the quality of our living is changed.
19. Eight hundred years ago Toba, a Japanese artist, painted a long scroll with many scenes of apes and frogs and rabbits and deer frolicking; in this scroll, for example, a frog sits cross-legged in a ‘sacred’ place, as if he were the Buddha or a Buddhist abbot.
20. Many of us tend to think of life as a parade, something planned to be a triumph of artifice over nature.

Exercise 27. *Дайте пояснення застосування комплексної лексично-граматичної заміни типу “антонімічний переклад”.*

He did not have much time at his disposal.

У нього залишалося мало часу.

He was eager to start climbing.

Йому не терпілося почати сходження.

She wasn't looking too happy.

Вигляд у неї був досить нещасний.

The railroad Unions have been a hotbed of Jim Crow – even the American Railroad Union, headed by Eugene V. Debs, *excluded* Negroes from its membership.

Залізничні профспілки завжди були розсадником расизму, навіть американські залізничні профспілки за головування В.Дебса *не приймали в свої ряди* негрів. + Додав.

Nothing changed in the Foreign Office, *neither* the policy itself, *nor* those who implement it.

У Міністерстві Закордонних Справ *все залишилося по-старому*: і сама політика, і ті, хто її здійснює.

“...What wind blows you here? Not an ill wind, I hope?” (Ch.Dickens).

Яким вітром вас занесло сюди? Сподіваюся, *благодатним* вітром?

He was brought up in middle-class environment *ignorant* of much of the stern reality of life.

Я виріс у родині середнього достатку, де *не знали* суворої дійсності життя.

“I have an old suit, my lord, that I *stopped wearing* in – (A.Huxley).

Маю старий костюм, мій пане, я його *вже не ношу*.

Exercise 28. *Translate the following emphatic sentences. What means of emphasis were used by the authors? How is adequacy of translation achieved?*

1. “You seem to have got over your mullygrabs” “I had them...yesterday. Don’t know where they come from”. “Don’t I know! Sometimes with me not for the usual reason”. (J.S.)
2. Not for five minutes could they drag themselves away from this triumph. (W.G.)
3. "On your marks! Get set." Bang went Mr Philbrick's revolver. Off trotted the boys on another race. (E.W.)
4. It should have been stuff called eserine. That's what she usually had, the doctor says. (M.S.)
5. Well, that's what we all think about him, anyway. (E.W.)
6. I think it was then she recognized me. (M.S.)
7. There was a strong hope that Miss Simmonds' one eye would survive. It was she who made up the prescription. (M.S.)
8. "But I expect I'm boring you?" "No, do go on." (E.W.)

9. I knew he was going to select one sheet of paper from the sheaf, and this one document would be the exciting, important one ... He did extract one long sheet of paper, and hold it up. (M.S.)
10. "And now I am going to play the organ", said Beste-Chetwynde. "After all, my mother does pay five guineas a term extra for me to learn." (E.W.)

Exercise 29. *Define the nature of the phraseological units in the sentences below. Translate the sentences. What means do you employ?*

1. "Now your predecessor was a thoroughly agreeable young man ... But he used to wake up my daughters coming on his motor bicycle at all hours of the night. He used to borrow money from the boys too, ... and the parents objected. I had to get rid of him. (E.W.)
2. "You have never done a single thing in all your life to be ashamed of - not one. Look at the newspapers... and comprehend what sort of characters Messrs Woodford and Hoffman are and then see if you are willing to lower yourself to their level and enter a public canvass with them." (M.T.)
3. And yet I can lay my hand on the Book and say that I never slandered Governor Hoffman's grandfather. (M.T.)
4. He's been looking awfully down in the mouth lately. (E.W.)
5. "Why are you so reluctant to reveal sources?" The question visibly pleased the old man; as if David had fallen into a trap. (J.F.)
6. So one moment you turn up your nose at a heart of gold. (J.F.)
7. The discussion was resumed in Welsh, but it was clear that the stationmaster was slowly giving way. (E.W.)
8. I don't know how to give up. That's my trouble. I always have to stick things out to the bitter end. (J.F.)
9. I went back to town and left the candidate to his own devices. (R.P.W.)
10. It is a very ill wind that blows nobody any good. (Ch.D.)

11. "You gave up college..." "It was totally against my nature. You've no idea. Trying to prove I wasn't what I am. And anyway, it was only out of the frying pan. I'm even worse now than I was before." (J.F.)
12. Happily enough, it did not rain next day, and after morning school everybody was dressed up to the nines. (E.W.)
13. "He lived for his art, he said. He just moved into a bigger house and went on writing away fifteen to the dozen." (E.W.)
14. "I'm engaged to be married to Flossie ... We haven't told the old boy [the girl's father] yet. I'm waiting till I land in the soup again. Then I shall play that as my last card." (E.W.)
15. "You see Philbrick is really sir Solomon Philbrick, the shipowner."
"The novelist, you mean," said Grimes.
"The retired burglar," said Paul.
The three masters looked at each other.
"Old boys, it seems to me someone's been pulling our legs." (E.W.)
16. Mr Philbrick, senior, ... had two kids: Philbrick and a daughter called Gracie. From the start Philbrick was the apple of the old chap's eye, while he couldn't stick Miss Gracie at any price. (E.W.)

Exercise 30. *Translate with special attention to division of sentences, containing parentheses and lapses.*

1. Sometimes, when she saw him, she felt – there was no repressing it – plain irritated.
2. We were overjoyed – there was about a week to go – until we saw the premises. Our faces fell, our hearts sank.
3. Britain's financial problems will be magnified – if not caused – by trying to run a world currency.
4. In his message on Thursday – the most recent of many unheeded urgings for stricter gun laws – the President pointed out that in England there were only 30 gun murders a year.
5. Few Northerners could stomach any strengthening of the Fugitive Slave Act, the most bitterly hated measure – and until Prohibition, the most flagrantly disobeyed – ever passed by Congress.
6. Few, if any, organized attempts have been made to study hailstorms.
7. If anything,

the membership in Congress ought to be reduced to four hundred or less. 8. It was a situation of delicacy to be tactfully approached – if at all. 9. “I’m going out. I’ve got to be free of this house for a while. Don’t expect me till to-morrow – if then”. 10. “Gold and World Power” is a clear, if somewhat repetitive, tract on the problems of the two reserve currencies.

СПИСОК РЕКОМЕНДОВАНОЇ ЛІТЕРАТУРИ

1. Дерік І.М. Теорія та практика перекладу. Аспекти перекладу. Підручник. Одеса : ПНПУ, 2022. 246 с.
2. Білоус О.М. Теорія і технологія перекладу. Кіровоград : РВВ КДПУ імені В. Винниченка, 2020. 200 с.
3. Корунець І. В. Теорія і практика перекладу (аспектний переклад). Вінниця : Нова книга, 2001. 448 с.
4. Кочерган М. Н. Загальне мовознавство. Київ : Академія, 2003. 463 с.
5. Кухаренко В.А. Практикум зі стилістики англійської мови. Підручник. Вінниця : Нова книга, 2020. 160 с.
6. Литвин І.М. Перекладознавство. Навчальний посібник. Черкаси. 2013. 288 с.
7. Мацієвська А. І. Засоби досягнення еквівалентності та адекватності при перекладі емоційного стану протагоніста (на матеріалі романів Д. Стіл). *Науковий вісник Чернівецького університету*. Чернівці : Видавн. дім «Родовід», 2018. Вип. 692–693 : Германська філологія. С. 88–91.
8. Мірошніченко В. В. Авторська концепція художнього твору: онтогенезис і експансія (на матеріалі англомовної та французької україністики). Запоріжжя : ЗУ. 2003. 383 с.
9. Чорноватий Л. М. Особливості навчальних матеріалів для підготовки перекладачів. *Вісник СумДУ*. 2002. №4(37). С. 184–188.